

HEEMKUNDEKRING - ROSMALEN

Secretariaat:
Postbus 64, 5240 AB Rosmalen

E-mail: info@heemkundekringrosmalen.nl
Website: www.heemkundekringrosmalen.nl

NIEUWSBRIEF 037 – JUNI 2019

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

Beste leden van Heemkundekring Rosmalen,

6 juni 1944, de dag waarop het begon. D-day, het werd een geslaagde landing in Normandië en enkele maanden later op 23 oktober was ook Rosmalen bevrijd. Ook na 75 jaar blijft de herdenking een belangrijke historische gebeurtenis. Wat er tijdens deze 2^e Wereldoorlog allemaal heeft plaatsgevonden mag nooit worden vergeten.

Als Heemkundekring Rosmalen willen wij aan deze herdenking in Rosmalen graag ons steentje bijdragen. Achter de schermen wordt er hard gewerkt. Samen met Heemkundekring 'De Plaets' uit Berlicum gaan we het oorlogsdagboek van Rita Bijnen uitgeven. Meer over de activiteiten op woensdag 23 en donderdag 24 oktober en het uit te geven dagboek elders in deze *Nieuwsbrief*. Ons periodiek *Rosmalla* zal in haar uitgave van september geheel in het teken staan van W.O. II en de bevrijding.

In de afgelopen periode hebben we opnieuw een druk bezette wandeling georganiseerd op Landgoed Coudewater. Ook niet te vergeten is onze fietstocht langs de grenzen van Rosmalen op de zonnige zaterdag van 11 mei.

In ons Heemhuis hadden we 2x een interessante lezing over het ruimen van bommen uit WO II ('Bombs away') en onlangs op dinsdag 11 juni de zeer druk bezochte lezing over WO II door Jos Korsten en Jan de Wit in de kleine filmzaal van Perron 3.

Zoals U ongetwijfeld weet, is *Landgoed Coudewater* aangekocht door Bouwbedrijf Van Wanrooij BV samen met BPD Ontwikkeling BV. De nieuwe eigenaren zijn zich bewust van het belang van *Landgoed Coudewater*

voor de omgeving. Ze hebben zich verdiept in het verleden van Coudewater en houden rekening met het karakter van het landgoed. Als Heemkundekring Rosmalen zijn we gesprekspartner als het gaat om de cultuur-historische zaken van Landgoed Coudewater. Op 18 april jl. hebben we een eerste gesprek gehad. In dit gesprek hebben we ook aangegeven dat we als Heemkundekring Rosmalen zoeken naar een meer passende huisvesting voor onze vereniging.

In het weekend van 31 augustus en 1 september wordt het evenement 'Samenloop voor Hoop Rosmalen' georganiseerd. In een 24 uur durende wandelestafette staat Rosmalen stil bij kanker. De locatie is parkeerterrein omgeving Sporthal 'De Hazelaar'. Naast het inzamelen van geld voor kankeronderzoek is er een speciaal programma voor een aantal eregasten: (ex-)kankerpatiënten. Heemkundekring Rosmalen is uitgenodigd om aan deze eregasten een historische lezing te geven. Op zondag 15 september wordt de *Open Monumentendag 2019* gehouden, het thema van dit jaar is: 'Plekken van plezier'. Aan de invulling vanuit onze Heemkundekring wordt nog gewerkt.

Afsluitend in mijn voorwoord verwijs ik graag nog naar mijn oproep in deze *Nieuwsbrief* om mee te werken aan het werven van nieuwe leden en sponsors.

Tevens wens ik iedereen een mooie zomervakantie toe.

Rien van den Broek, voorzitter

GEVRAAGD: NIEUWE LEDEN

In de jaarlijks Algemene Ledenvergadering op dinsdag 26 februari 2019 heb ik als voorzitter een duidelijke ambitie uitgesproken. Ons ledenaantal moet in de komende jaren verdubbelen. Als Heemkundekring Rosmalen organiseren we wandelingen, fietstochten, lezingen en filmavonden voor onze leden, allemaal gratis. We organiseren de cursus 'Rosmalogie'. Daarnaast ontvangen onze leden 3 tot 4 keer per jaar het periodiek 'Rosmalla' boordevol historische verhalen en informatie over Rosmalen en haar inwoners.

Hierbij mijn persoonlijke oproep aan alle huidige leden: help ons en maak allemaal een nieuw lid voor onze prachtige Heemkundekring Rosmalen. Aanmelden kan via de website of het sturen van een mail naar heemkundekring@kpn.nl We zijn een financieel gezonde vereniging, maar we hebben vele ambities die we willen verwezenlijken. Om hierbij ook in de toekomst financieel gezond te blijven. hebben we dus meer leden nodig. Ik reken op jullie allen.

Rien van den Broek, voorzitter.

TINY KAPPEN LID IN DE ORDE VAN ORANJE NASSAU

Op vrijdag 26 april 2019 is ons heemkundekringlid Tiny Kappen Koninklijk onderscheiden voor een diversiteit aan vrijwilligerswerk in de afgelopen jaren en is hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Saillant detail: een dag eerder hebben Tiny en zijn vrouw Annemie hun 50-jarig huwelijk gevierd.

Tiny is al bijna 15 jaar vrijwilliger bij Heemkundekring Rosmalen, waarbinnen hij zitting heeft in diverse werkgroepen en met name zorg draagt voor het foto-, film- en beeldmateriaal en de digitalisering ervan in de Beeldbank. Ook heeft Tiny een grote bijdrage geleverd aan het boek “Rosmalen 1200”. Als geboren en getogen Rosmalenaar is Tiny een wandelend historisch archief.

Heel bijzonder is ook het feit dat Tiny meer dan 25 jaar mantelzorgers is geweest voor zijn in 2005 overleden broer Riny Kappen.

Tiny heeft daarnaast een veelheid aan vrijwilligerstaken vervuld.

Bij zijn voormalig werkgever KPN was hij actief als secretaris van de personeelsvereniging. Hij zat in de redactie van de digitale ROS-informatiekrant en was actief bij de brandweer. Als vrijwilliger hielp hij bewoners van Mariaoord met computer en internet. Ook was hij actief bij Seniorenweb Rosmalen.

Tiny is nog steeds wachter bij de Openbare Kerststal op De Driesprong. Bij de seniorenvereniging HEVO is Tiny verantwoordelijk voor de vormgeving en zit hij in de redactie van de wekelijkse nieuwsbrief en het maandblad HEVO actueel.

Van decorandus mag gezegd worden dat hij bijzondere verdiensten heeft jegens de samenleving en dat de benoeming tot lid in de Orde van Oranje Nassau meer dan terecht is.

Rien van den Broek, voorzitter.

FIETSTOCHT OP ZATERDAG 11 MEI LANGS VOORMALIGE GRENZEN

Op de zonnige zaterdag van 11 mei namen 24 personen deel aan de door Broer van Hoek georganiseerde fietstocht.

Het vertrekpunt was ons heemhuis in Perron-3. We fietsten als groep richting Maliskamp en gingen buitenom het Landgoed Coudewater. Bij de Wamberg gingen we richting en over de Loofaert. Bij de kruising genaamd 'De Tip', zoals deze vroeger in de volksmond werd genoemd, gingen we richting en langs de Wetering. We fietsten door de bossen genaamd 'D'n Overlaast' en kwamen uit op Coppensdijk en fietsten door naar Mariaoord, waar een kopje koffie/thee werd genuttigd.

Het tweede deel ging richting Nuland langs het voormalige klooster van de paters van de Heilige Harten. Na enkele kilometers gingen we linksaf een half verhard bospad op, genaamd 'De Bergstraat'. We fietsten gezellig door het natuurgebied 'De Hooge Heide'. Via het snelfietspad F59 kwamen we door Nuland. Via de spoorwegovergang gingen we richting Heeseind. We doken de polder in op de Tweede Polderweg, met gelukkig niet teveel wind van voren. We vervolgden de wegen richting De Grootte Wielen en fietsten er ook doorheen en kregen een mooi beeld van deze relatief nieuwe wijk. Uiteindelijk staken we de Blauwe Sluisweg over en kwamen uit bij Stadsboerderij Eygentjids.

Het weer was prachtig en de zon scheen volop. We besloten hier de fietstocht te beëindigen en lestten onze dorst met 'n lekker speciaal biertje.

Met dank aan Broer van Hoek voor het organiseren ging iedereen al dan niet via het kanaalpark naar huis.

TIP:

Wilt U deze route ook eens fietsen? De fietstocht, gemaakt ter gelegenheid van 25 jaar Heemkundekring Rosmalen, is met uitleg over de te passeren historische punten gratis digitaal beschikbaar voor leden. Niet leden betalen hier € 2,50 voor. Interesse stuur een mail naar heemkundekring@kpnmail.nl

ROSMALOGIE

De cursus "Rosmalogie" blijft behoren tot de activiteiten van de Rosmalense Heemkundekring. Deze keer niet zoals gebruikelijk in het najaar, maar in januari-februari-maart 2020. Onderwerpen en data worden te zijner tijd bekend gemaakt. Reden voor deze switch: drukke activiteiten naar aanloop van de herdenkingviering 75-jaar bevrijding Rosmalen in oktober 2019.

PLANNEN BETREFFENDE LANDGOED COUDEWATER

De nieuwe eigenaren van het Landgoed Coudewater, Van Wanrooij Projektontwikkeling uit Geffen en BPD Ontwikkeling hebben op 23 mei jl in een bomvolle zaal in ‘De Kentering’ een uiteenzetting van hun plannen getoond. Tijdens die avond werd ook een nieuwe [website](http://informatielandvancoudewater.nl) gelanceerd. Een deel van de website (<http://informatielandvancoudewater.nl>) bevat o.a. een prachtige sfeerimpressie, een historisch overzicht (Coudewater bestaat al bijna 600! jaar), en diverse video's over de plannen met het landgoed.

In een duidelijke uiteenzetting werden de plannen gepresenteerd en konden de bezoekers een maquette bekijken en zien hoe het landgoed er uit gaat zien.

Wat is de planning?

- Gebiedsontwikkeling en voorbereiding nieuw bestemmingplan
- Presentatie schetsplan: 23 mei 2019
- Gelegenheid tot overleg en inbreng met woordvoerder Maarten Pieters: tot 15 september 2019
- 2e Inloopavond – presentatie geactualiseerd plan: medio oktober 2019
- Overleg met belanghebbenden
- Start bestemmingsplanprocedure: eind november 2019

Prognose start verkoop

- De Erven (18 woningen rond golfbaan): Q1 – 2020

- Woningen Land van Coudewater: Q4 – 2020
- Totale planperiode: 2019 – 2025

Iedereen kan ideeën voor het hele plangebied inbrengen en meepraten over de invulling van bestaande, nu nog leegstaande, gebouwen zoals De Boerderij, het villa Milla de Kampen, De Schakel en de Kapel (de kerk). Verder horen ze dus graag in algemene zin goede ideeën. Zonder dit te veel te willen beperken denken ze aan ideeën over het soort te bouwen woningen, voorzieningen, het beheer, de openbaarheid, verkeer(sveiligheid), energievoorziening en dergelijke. Ze hechten aan een goede communicatie met alle omwonenden en andere belanghebbenden in alle fases van de ontwikkeling van Land van Coudewater. Als er behoefte is aan een beheer- of klankbordroep tijdens het werk gaan ze daarover graag met de omwonenden en andere belanghebbenden in gesprek.

Medio oktober is er een 2^e inloopavond waarin het geactualiseerde plan wordt gepresenteerd.

Peter van Hoek

Brabantse Heemdagen 2019 in Bergen op Zoom

De 71ste Brabantse Heemdagen worden op donderdag 22 en vrijdag 23 augustus gehouden in en rondom de oude vestingstad Bergen op Zoom. De organisatie is dit jaar in handen van de Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom, in samenwerking met andere erfgoedorganisaties in het werkgebied van de Kring.

Op de eerste dag staat al wandelend de monumentale binnenstad centraal met onder meer het vijftiende-eeuwse hof van de heren en markiezen van Bergen op Zoom en de recent gerestaureerde vestingwerken. Op vrijdag wordt de omgeving op de fiets verkend en voert de route onder meer langs het mooie landschap van de West-Brabantse waterlinie en de daaraan gelegen forten.

LEZING 'BOMBS AWAY'

Op dinsdag 9 april en dinsdag 21 mei verzorgde Hans Smulders van 'Bombs away' een interessante lezing over het ruimen van explosieven uit WO II. Ieder jaar worden er in Nederland nog 2500 conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog gevonden. Of het nu gaat om klein-kaliber-munitie, een zeemijn of vliegtuigbom, deze explosieven brengen altijd risico met zich mee. Bij het uitvoeren van een bouwproject dienen risico's daarom eerst in kaart te worden gebracht alvorens gestart wordt met het project. Er wordt daar bij steeds rekening gehouden met de mogelijkheid dat er menselijke resten aanwezig zijn. Wat komt er b.v. zoal kijken bij nieuwe projecten zoals in Rosmalen bij de aanleg van de Zuid Willemsvaart of de bouw van het nieuwe centrum?

In eerste instantie stond alleen de lezing op 9 april gepland. De belangstelling was echter zo groot, dat belangstellenden teleurgesteld moesten worden. Besloten werd nog een 2^e lezing te houden en ook op 21 mei hadden we weer een volle heemkamer!

Piet Korsten

FILM/DOCUMENTAIRE

Piet Korsten, Peter van Hoek en Jos Korsten zijn bezig met maken van een film/documentaire over W.O. II. Rosmalense mensen die de oorlog bewust hebben meegemaakt zijn hiervoor geïnterviewd en gefilmd. Deze film/documentaire zal tijdens de viering van de 75-jarige bevrijding worden vertoond.

LEZING WO II DOOR JAN DE WIT EN JOS KORSTEN

Op dinsdagavond 11 juni 2019 werd in de kleine filmzaal van Perron 3 (waar eens de raadsaal was) een lezing verzorgd rond de bevrijding van Rosmalen op 23, Hintham op 24 en Den Bosch op 25 oktober 1944. Aan de hand van unieke beelden werd hierover op boeiende wijze verteld door Jos Korsten (oud-onderwijzer en broer van inleider Piet Korsten) en Jan de Wit (opvolger van de in 2013 overleden WO II-kenner bij uitstek Luc van Gent).

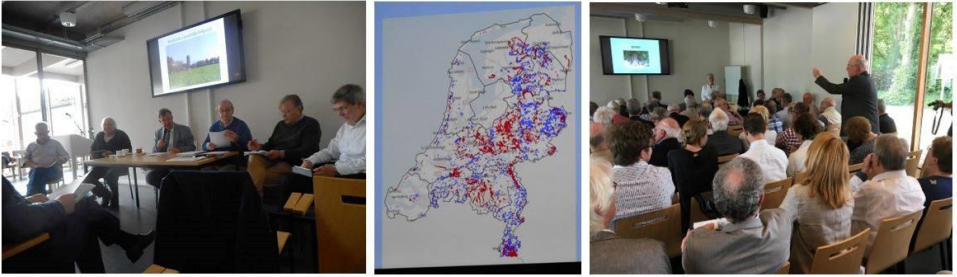
MAQUETTE VAN HET OUDE ROSMALENSE STATIONSGEBOUW

Bij binnenkomst werden de belangstellenden voor de lezing op 11 juni verrast met een opnieuw van balsahout gemaakte maquette in wording door bouwer Riny van Hassel.

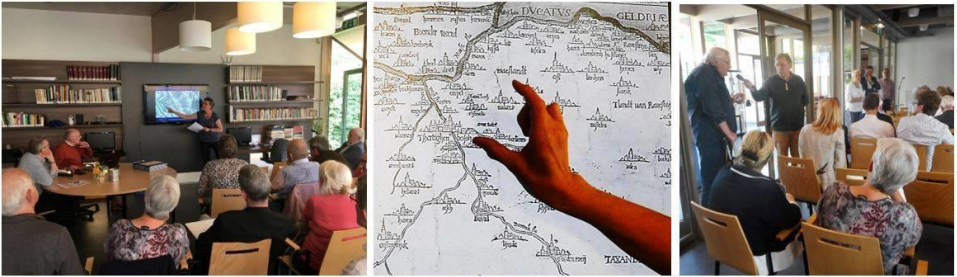
Riny heeft weer alle energie gestoken in het maken van een maquette van het oude Rosmalense stationsgebouw, compleet met de historische Rode-Kruistrein die aan het einde van de oorlog lange tijd bij het voormalige station Rosmalen heeft stilgestaan. Deze historische Rode-Kruistrein is gemaakt door Jos Korsten.

Deze fraaie maquette zal tijdens de dagen dat we de 75-jarige bevrijding officieel gaan vieren worden tentoongesteld.

HALFJAARLIJKSE BIJENKOMST RVA VAN BRABANTS HEEM

Raad van Aangeslotenen van Brabants Heem en Brabants Landelijk Erfgoed

Op donderdag 23 mei 2019 werd de halfjaarlijkse bijeenkomst van de Raad van Aangeslotenen van Brabants Heem gehouden in het prachtige museum 'Klok & Peel' te Asten. Namens Heemkundekring Rosmalen tekende Martien Veekens hier de presentielijst. Voorzitter Henk Hellegers behandelde in precies 12 minuten de agendapunten: vaststelling verslag, balans en rekening van baten en lasten, jaarverslag 2018, nieuws, mededelingen en rondvraag. Aansluitend volgde het Congres Brabants Landelijk Erfgoed. Voorafgaande aan de workshops werden de ongeveer 80 aanwezigen toegesproken door Sammy van Tuyll van Serooskerken (Manifest Brabants Landelijk Erfgoed), Paul Spapens (Zandpaden verbinden Brabant) en Bert Maes (Cultuurhistorie van het landschappelijk groene erfgoed). Ottie Thiers e.a. leidde een workshop over de totstandkoming van de historische atlas 'Vught en Cromvoirt in kaart' en de mogelijkheden om veranderingen in het landschap zichtbaar te maken. Op de foto midden-onder omsluit Ottie (heel toevallig) de vroeger meest op elkaar afgestemde dorpen Rosmalen, Nuland en Berlicum 😊

De foto's rechtsboven en linksonder zijn gemaakt door Tjeu van Ras en door hem geplaatst op de FB-pagina van Brabants Heem. (Deze tekst en foto's zijn door Martien Veekens ook op zijn FB-pagina geplaatst)

MUSEUM VOOR RELIGIEUZE KUNST HEET VOORTAAN MUSEUM KRONA

Dit ook voor Rosmalen (Abdij Koudewater) belangrijke museum in Uden heeft na 45 jaar een andere naam gekregen om duidelijk te maken dat het museum een flinke verandering heeft ondergaan. Op vrijdag 24 mei 2019 werd de nieuwe naam officieel onthuld.

Krona is het Zweedse woord voor kroon en daarmee een eerbetoon aan de zusters Birgittinessen - met hun typische kroontje - die nog steeds in de abdij naast het museum wonen. In 1974 werd het Museum voor Religieuze Kunst opgericht en in de jaren daarna groot gemaakt. De kunstschaten (veelal voor 1713 nog aanwezig in Rosmalen) die in 1875 van de Udense zusters werden gekocht om in het Rijksmuseum tentoon te stellen, zijn voor een groot deel weer terug in Uden.

OORLOGSDAGBOEK RITA BIJNEN

In de kast bij Rita Bijnen uit Berlicum lag een prachtig oorlogsdagboek met spannende en dramatische gebeurtenissen van o.a. de evacuatie vanuit Berlicum naar Coudewater in Rosmalen. Rita heeft dit als 20-jarige vrouw allemaal meegemaakt en aan het papier toevertrouwd. Ons lid Wil van den Elzen kwam via zijn schoonzus Carla Noppen het dagboek toevallig op het spoor. Hij bracht Heemkundekring Rosmalen in contact met Heemkundekring De Plaets uit Berlicum en stelde voor om dit waardevolle dagboek in geschreven vorm gezamenlijk te gaan publiceren. Zo gezegd zo gedaan.

Het is de bedoeling dat in oktober tijdens de festiviteiten: '75 jaar bevrijding Rosmalen', het boekwerk gepresenteerd kan worden. Op de website van Heemkundekring Rosmalen staat een interview gemaakt door ROS-Radio met de inmiddels 95 jarige Rita Bijnen. Zij leest hierbij ook een stukje voor uit haar oorlogsdagboek.

Het oorlogsdagboek wordt in een beperkte oplage gedrukt, geïnteresseerden hebben vanaf heden de mogelijkheid om vooraf in te tekenen. De prijs bij vooraf intekenen is € 7,50 per stuk. Vanaf 23 oktober komt het in de vrije verkoop voor de prijs van € 9,50. Vooraf intekenen kan door het sturen van een mail aan heemkundekring@kpnmail.nl Graag uw volledige naam, adres en telefoonnummer vermelden met daarbij de tekst: *Bestelling Oorlogsdagboek Rita Bijnen*. U krijgt van ons een bevestiging en het verzoek om het bedrag over te maken.

GLOBAAL PROGRAMMA '75 JAAR BEVRIJDING VAN ROSMALEN'

Aan de definitieve invulling van het programma in Rosmalen wordt nog hard gewerkt, ook wordt er nog nagedacht over de locaties waar de activiteiten plaatsvinden.

23 oktober staat in het teken van herdenken.

Op woensdag is er een wandeling langs markante plekken in het centrum van Rosmalen om letterlijk en figuurlijk stil te staan bij de bevrijding en de 75 jaar vrijheid die wij tot op heden kennen.

Het bevrijdingsvuur zal vanuit Nuland aan Rosmalen worden overgedragen. De tocht zal naar alle waarschijnlijkheid starten bij het monument aan de Schoolstraat en komt o.a. langs 't Vennehof, Annenborch en het oude Station.

24 oktober

Op donderdag zullen diverse Rosmalense organisaties activiteiten organiseren.

25 oktober staat in het teken van de bevrijding.

Op vrijdag zal onze vrijheid worden gevierd met een muziekvoorstellingen. Overdracht van het bevrijdingsvuur aan 's-Hertogenbosch.

GEVRAAGD:

NIEUWE VRIENDEN VAN HEEMKUNDEKRING ROSMALEN (SPONSOREN)

In de jaarlijks Algemene Ledenvergadering op dinsdag 26 februari 2019 heb ik als voorzitter een duidelijke ambitie uitgesproken.

Als Heemkundekring Rosmalen moeten we meer naar buiten treden, we willen met onze historische verhalen o.a. naar de basisscholen in Rosmalen. We hebben prachtige spullen w.o. maquettes, die we graag meer zouden willen exposeren, maar we hebben niet de juiste ruimte en huisvesting.

We zijn een financieel gezonde vereniging, maar we kunnen pas investeren als we ook de middelen (inkomsten) hebben. We denken dat er in Rosmalen heel veel ondernemers en/of bedrijven zijn die de Heemkundekring Rosmalen een warm hart toedragen en ons ook financieel willen ondersteunen.

Hierbij mijn persoonlijke oproep aan alle huidige leden: help ons en kijk in je netwerk, je omgeving of er ondernemers en/of bedrijven zijn die vriend van Heemkundekring Rosmalen willen worden. Trek ze over de streep en breng ze in contact met ons. Stuur een mail naar heemkundekring@kpn.nl en wij nemen contact met ze op om ons verhaal uit te leggen en afspraken te maken.

Ik reken op jullie allen.

Rien van den Broek, voorzitter.

BIJZONDERE UITGAVE BIJ ZUSTERVERENIGING 'NUWELANT'

Op zondag 22 oktober 1944 werd Nuland bevrijd. “De vrijheid was herwonnen, maar het dorp verdwenen.” In een rijk geïllustreerd boek schetst Mike van Venrooij een uitgebreid beeld van Nuland tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het boek wordt op precies 75 jaar na 22 oktober 1944 gepresenteerd.

Bij voorinschrijving kost het boek slechts € 22,50, daarna € 24,95. Stuur vóór 15 september 2019 een bericht hiertoe naar Heemkundewerkgroep Nuwelant p/a de heer Sjef van Helvoirt Boekweitstraat 17, 5391 BH Nuland. Ondertekenen met afschrijvingsmaching en bank- of gironummer.

CONTACT MET HEEMKUNDEKRING ROSMALEN

- Voor informatie, lidmaatschap en financiële zaken mail naar heemkundekring@kpnmail.nl of bel op maandagavond tussen 19.00 en 20.30 uur: 073-5221832 of kom naar de Heemkamer (Hoff van Hollantlaan 1R, 5243 SR Rosmalen)
- Met enige regelmaat is voorzitter Rien van den Broek op maandagavond in de Heemkamer in Perron 3 aanwezig. Wie hem wil ontmoeten kan gewoon een e-mail sturen naar rienvdbroek@home.nl om af te spreken op een van deze maandagavonden. Kan het niet wachten, bel dan gewoon naar 06-51385849.

De sinds september 2009 verschenen ‘Nieuwsbrieven’ blijven (zij het enigszins afgeschermd) raadpleegbaar op onze website www.heemkundekringrosmalen.nl. Op de homepagina dient men wel eerst in te loggen met de Gebruikersnaam ‘leden’ en het Wachtwoord ‘12345’. Men heeft daarna toegang tot zowel de rubriek ‘Nieuwsbrieven’ als de ‘Ledenpagina’.

